

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону

про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо піклування про дітей трудових мігрантів, які перебувають на їх утриманні та залишаються на території України) (реєстр. № 3460 від 11 листопада 2015 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 27 січня 2016 року (протокол № 40) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо піклування про дітей трудових мігрантів, які перебувають на їх утриманні та залишаються на території України), (реєстр. № 3460 від 11 листопада 2015 року), (далі – Законопроект), поданий народним депутатом України Фельдманом О.Б.

За твердженням автора Законопроекту, в Україні склалася критична ситуація, яка полягає в тому що велика кількість дітей фактично не отримують належного батьківського піклування та достатнього рівня виховання. До цієї категорії дітей належать, зокрема, діти трудових мігрантів та діти з неповних сімей, де батьки змушені приділяти значну частину свого часу заробітку коштів для існування, і не можуть повноцінно піклуватись про своїх дітей та виховувати їх на належному рівні. Таких дітей називають соціальними сиротами.

Згідно з пояснювальною запискою, Законопроект розроблений з метою захисту прав дитини, що перебуває під тимчасовою опікою (піклуванням) та встановлення контролю за умовами утримання, виховання, навчання такої дитини з боку органів опіки та піклування, та спрямований на введення інституту тимчасової опіки та тимчасового піклування над дітьми, батьки яких тимчасово не можуть виконувати обов'язки щодо дитини з поважних причин.

Для досягнення мети пропонується доповнити Цивільний кодекс України та Сімейний кодекс України положеннями, якими вводиться інститут тимчасової опіки та піклування, що встановлюється за заявою батьків або заявою того з батьків, з ким проживає дитина.

В Україні як соціальній, правовій державі людина її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються найвищою соціальною

цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (стаття 3 Конституції України).

Зазначені конституційні положення розвинуті в розділі II Конституції України «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина». Тим самим право на соціальний захист віднесено до основоположних прав і свобод.

Це право забезпечується статтею 22 Конституції України, відповідно до якої конституційні права і свободи людини і громадянина, закріплені цією Конституцією, не є вичерпними. Конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані. При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.

Закріплюючи на конституційному рівні право на соціальний захист кожного громадянина, без будь-яких винятків, держава реалізує положення статті 24 Конституції України, відповідно до яких громадяни мають рівні конституційні права і не може бути обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Крім того, Україна гарантує піклування та захист своїм громадянам, які перебувають за її межами (частина третя статті 25 Конституції України).

У Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8). За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Виключно законами України визначаються основи соціального захисту (пункт 6 частини першої статті 92 Конституції України).

Зважаючи на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України), положення Законопроекту узгоджуються з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо піклування про дітей трудових мігрантів, які перебувають на їх утриманні та залишаються на території України) (реєстр. № 3460 від 11 листопада 2015 року), поданий народним депутатом України Фельдманом О.Б., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ